

ที่ นร ๐๕๐๔/ว ๔๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับแนวทางความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ

เรียน กระทรวง กรม

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/ว ๒๙๔
ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๖
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/ว ๑๗๓
ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๗

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๑๕๐๒.๒/๓๗๐
ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๒
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๑๕๐๒.๒/๖๕๓๐
ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๑
๓. แนวทางความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ

ตามที่ได้ยืนยัน/แจ้งมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ เรื่อง การขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ และวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๗ เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศได้เสนอเรื่อง แนวทางเกี่ยวกับความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย ๑-๒

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เห็นชอบตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ เรื่อง การขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ และวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๗ เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการต่างประเทศ (ไม่รวมความช่วยเหลือทางการเงิน และวิชาการที่ไม่มีดอกเบี้ย ซึ่งรับผิดชอบโดยกระทรวงการคลัง) โดยแนวทางความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ รวม ๓ ข้อ ประกอบด้วย

๑. แนวทางความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ
๒. แนวทางการดำเนินงานความร่วมมือทางวิชาการกับประเทศที่พัฒนาแล้ว และองค์การระหว่างประเทศ

/ ๓. แนวทาง ...

๓. แนวทางการดำเนินความร่วมมือเพื่อการบูรณะฟื้นฟู หรือเหตุผลด้านมนุษยธรรม
ในกรณีเกิดพิบัติภัย

ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ
รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐในกำกับดูแลทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรชัย ภูंपระเสริฐ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๗๑๙๓

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๗๑๙๓

www.cabinet.thaigov.go.th

ที่ กต 1502.21370

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. 10400

15 มกราคม 2552

เรื่อง แนวทางเกี่ยวกับความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0505/ท 8658
ลงวันที่ 18 ธันวาคม 2551

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า โดยที่ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง
นายกรัฐมนตรี ตามประกาศลงวันที่ 17 ธันวาคม 2551 แล้ว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี จึงขอส่ง
เรื่องแนวทางเกี่ยวกับความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการในขั้นตอน
ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรี มาเพื่อโปรดพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ความแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้ว ขอเรียนยืนยันให้สำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรีนำเรื่องแนวทางการร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา
ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายเกษิต ภิรมย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ

โทร. 0 2281 2623

โทรสาร 0 2281 1002

ที่ กต 1502.2/ 6530

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. 10400

16 มิถุนายน 2551

เรื่อง แนวทางเกี่ยวกับความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

- อ้างถึง 1. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา ส่วนที่ 1005/5856 ลงวันที่ 12 กันยายน 2550
2. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา ส่วนที่ 1006/ว (ล) 3007 ลงวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2551

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตารางสรุปความเห็น และคำชี้แจงต่อประเด็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตามหนังสือที่อ้างถึง 1 ขอให้กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาความเห็น และ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาปรับปรุงมติคณะกรรมการการอุดมศึกษา วันที่ 29 พฤศจิกายน 2546 และ มติคณะกรรมการการอุดมศึกษา วันที่ 17 สิงหาคม 2547 เกี่ยวกับแนวทางความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ และตามหนังสือที่อ้างถึง 2 แจ้งว่า โดยที่ได้มีประกาศพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะกรรมการการอุดมศึกษา ลงวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2551 แล้ว ดังนั้น สำนักเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา จึงขอส่งเรื่องของกระทรวงฯ จำนวน 3 เรื่อง (รวมทั้งเรื่องแนวทางเกี่ยวกับความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ) ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการในขั้นตอนก่อนนำเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษา มาเพื่อโปรดพิจารณาทบทวนอีกครั้งหนึ่ง ความแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศได้พิจารณาแล้ว ขอเรียนยืนยันความเห็นต่อประเด็นต่างๆ ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ ได้ปรับปรุงแนวทางความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศตาม ข้อเสนอแนะบางประการของหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

1. แนวทางความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ

1.1 ความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ หมายถึง ความร่วมมือที่ต่างประเทศให้แก่ประเทศไทยเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของบุคลากร และหน่วยงานไทย โดยเป็นความร่วมมือในรูปแบบโครงการ ผู้เชี่ยวชาญ วัสดุอุปกรณ์ทุนฝึกอบรม อาสาสมัคร การวิจัย การประชุมเชิงปฏิบัติการ และสัมมนา เป็นต้น

/1.2 รัฐบาลไทยจะพิจารณา....

1.2 รัฐบาลไทยจะพิจารณาร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศหากความร่วมมือนั้นปราศจากเงื่อนไขผูกพัน หรือในกรณีที่มีเงื่อนไข แต่ได้พิจารณาเห็นว่าเป็นเงื่อนไขปกติภายใต้ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิชาการซึ่งรัฐบาลไทยโดยกระทรวงการต่างประเทศได้ลงนามไว้แล้ว หรือภายใต้ข้อตกลงโครงการที่หน่วยงานไทยได้ลงนามไว้โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

1.3 การร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศจะต้องคำนึงถึงความจำเป็นและผลประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับตามแนวทางของนโยบายแห่งรัฐและหรือแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นสำคัญ รวมถึงการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของบุคลากรและหน่วยงานไทยในด้านต่างๆรวมทั้งด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้สามารถเข้าสู่มาตรฐานสากล และสอดคล้องกับพันธกรณีที่ไทยมีต่อประชาคมโลก และภายใต้อนุสัญญาที่รัฐบาลไทยต้องรับผิดชอบ

1.4 ในกรณีที่เป็นความร่วมมือทางวิชาการระดับหน่วยงาน ได้แก่ ระดับกระทรวงและกรม และก่อให้เกิดประโยชน์ระดับประเทศ และภูมิภาค ให้กระทำได้

2. แนวทางการดำเนินงานความร่วมมือทางวิชาการกับประเทศที่พัฒนาแล้ว และองค์การระหว่างประเทศ

2.1 ความร่วมมือทวิภาคีในลักษณะหุ้นส่วน ซึ่งรัฐบาลไทยรับภาระค่าใช้จ่ายบางส่วนของค่าใช้จ่ายทั้งหมด ให้กระทำได้

2.2 ความร่วมมือไตรภาคี ซึ่งรัฐบาลไทยรับภาระค่าใช้จ่ายบางส่วนร่วมกับประเทศพัฒนาแล้ว หรือองค์การระหว่างประเทศ เพื่อให้ความร่วมมือแก่ประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศเพื่อนบ้าน ให้กระทำได้

3. แนวทางการดำเนินความร่วมมือเพื่อการบูรณะฟื้นฟู หรือเหตุผลด้านมนุษยธรรม ในกรณีเกิดพิบัติภัย

3.1 หลักการ

3.1.1 ประเทศไทยจะยึดหลักพึ่งพาตนเองก่อน และจะไม่ขอความช่วยเหลือทางการเงินใดๆจากต่างประเทศ สำหรับในกรณีที่มีผู้เสนอให้ความช่วยเหลือไม่ว่าในรูปของเงิน การก่อสร้างที่พักอาศัย หรือสิ่งของ หรือบุคลากร หรือความช่วยเหลือรูปแบบอื่นๆ รัฐบาลจะพิจารณารับความช่วยเหลือบนพื้นฐานการบรรเทาทุกข์ด้านมนุษยธรรม ทั้งนี้ความช่วยเหลือดังกล่าวจะต้องไม่มีเงื่อนไขผูกพัน

3.1.2 รัฐบาลจะไม่บริหารจัดการเงินบริจาคเอง แต่จะเสนอให้มอบแก่สภาการศึกษา สถาบัน หรือมูลนิธิ หรือองค์การสาธารณกุศลใด ๆ หรือแล้วแต่ความประสงค์ของผู้บริจาค ยกเว้นในกรณีที่รัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศมีข้อกำหนดว่าจะต้องบริจาคผ่านรัฐบาลไทยเท่านั้น ก็จะรับและนำเข้ากองทุนเงินช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย สำนักนายกรัฐมนตรี

3.1.3 ประเทศไทยอาจขอรับความช่วยเหลือทางวิชาการจากต่างประเทศเท่าที่จำเป็น

3.2 แนวทางการปฏิบัติ ให้แยกเป็น 4 ประเด็น ดังนี้

3.2.1 การบรรเทาสาธารณภัยในสถานการณ์ฉุกเฉินหรือปัญหาเฉพาะหน้า ซึ่งมีผู้เสนอให้ความช่วยเหลือในรูปของบุคลากร อุปกรณ์ สิ่งของ อาทิเช่น เจ้าหน้าที่กู้ภัย เครื่องมือ เครื่องอุปโภค บริโภค และอื่น ๆ ให้ กระทรวงการต่างประเทศทำหน้าที่เป็นผู้ประสานรับความช่วยเหลือในรูปต่างๆ ดังกล่าว โดยพิจารณาถึงความจำเป็นและความทันต่อเหตุการณ์

3.2.2 การฟื้นฟูสภาพและซ่อมแซม

3.2.2.1 เพื่อบรรเทาทุกข์ประชาชนหรือชุมชนนั้น ให้ประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศส่งมอบความช่วยเหลือโดยตรงได้ เช่น สร้างบ้าน อุปกรณ์ดำรงชีพ หรืออุปกรณ์ประกอบอาชีพ ฯลฯ ให้ กระทรวงการต่างประเทศทำหน้าที่ประสานหน่วยงานและพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง หากประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศนั้นๆ ไม่มีกำลังคนในการควบคุมการ ก่อสร้าง/ซ่อมแซม ให้กระทรวงการต่างประเทศแจ้งไปยังกระทรวงหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาดำเนินการที่เกี่ยวข้องโดยอาจประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆตามความเหมาะสมด้วย

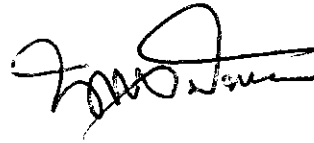
3.2.2.2 เพื่อฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม และสิ่งก่อสร้างเพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ กระทรวงการต่างประเทศทำหน้าที่ประสานไปยังกระทรวงหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องโดยอาจประสานกับหน่วยงานอื่นๆ ตามความเหมาะสมต่อไป

3.2.3 กรณีเป็นการบริจาคผ่านทางสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ในประเทศต่างๆ หากผู้บริจาคเป็นคนไทย ชาวต่างประเทศ หรือองค์กรเอกชนต่างประเทศ หรือองค์การสาธารณกุศล หรืออื่นๆ และประสงค์จะบริจาคเงินสดหรือสิ่งของที่ได้รวบรวมขึ้น ก็ขอให้รีบส่งมอบเงินผ่านกระทรวงการต่างประเทศโดยเร็วเพื่อนำเข้ากองทุนเงินช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย สำนักนายกรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

3.2.4 ความช่วยเหลือทางวิชาการ ให้กระทรวงการ
ต่างประเทศทำหน้าที่ประสานความช่วยเหลือจากต่างประเทศ โดยให้ใช้แนวปฏิบัติเช่นเดียวกับ
ความช่วยเหลือทางวิชาการตามปกติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายนพดล ปัทมะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ

โทร. 0 2281 2623

โทรสาร 0 2281 1002

หน่วยงาน	ข้อเสนอแนะ	ความเห็น/คำชี้แจง ก.ต่างประเทศ
1. ก.คลัง	<p>1) การรับความช่วยเหลือทางการเงินและวิชาการที่ไม่มีดอกเบี้ย และค่าธรรมเนียมจากแหล่งเงินทุน เช่น World Bank และ ADB จะเป็นหน้าที่ของสำนักบริหารหนี้สาธารณะ (ก.คลัง) ในการดำเนินการเจรจา และลงนามรับความช่วยเหลือดังกล่าว เพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบ ก.คลังว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. 2549</p> <p>2) การระบุให้รัฐบาลรับประกันภาระค่าใช้จ่ายบางส่วนได้สำหรับความร่วมมือทางวิชาการกับประเทศที่พัฒนาแล้ว และองค์กรระหว่างประเทศในกรอบทวิภาคี และไตรภาคี ในทางปฏิบัติ จำเป็นต้องมีการพิจารณาหรือกำหนดเพดานของวงเงินอย่างรอบคอบเพื่อมิให้มีภาระค่าใช้จ่ายสูงเกินไป จนอาจเกิดความเสียหาย หรือกระทบกับเสถียรภาพของระบบการเงินของประเทศโดยรวม</p>	<p>1) เห็นด้วยกับข้อเสนอของ ก.คลัง ทั้งนี้ การเสนอปรับปรุงมติ ครม.เกี่ยวกับแนวทางความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศเป็นการเสนอขอปรับปรุงเฉพาะในเรื่องความร่วมมือทางวิชาการ และได้เพิ่มเติมกรณีพิบัติภัย เท่านั้น ไม่ครอบคลุมเรื่องความช่วยเหลือทางการเงิน และวิชาการที่ไม่มีดอกเบี้ยซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของ ก.คลังแต่อย่างใด</p> <p>2) การรับประกันภาระค่าใช้จ่ายบางส่วนสำหรับความร่วมมือทางวิชาการจะใช้งบประมาณในกรอบงบประมาณปกติของ ก.ต่างประเทศซึ่งได้จัดทำรายละเอียดเสนอสำนักงบประมาณในงบประมาณประจำปี ประมาณปีละ 20 ล้านบาท</p>
2. ก.ทรัพยากรฯ	<p>ควรพิจารณามติ ครม.ที่เกี่ยวข้องที่อาจมีผลเกี่ยวเนื่องด้วย ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - มติ ครม. ลว. 21 ก.ค. 35 เรื่อง การติดต่อทำความตกลงกับ ตปท. การทำอนุสัญญา และสนธิสัญญาต่างๆ - มติ ครม. ลว. 1 ต.ค. 45 เรื่อง การทำความตกลงกับ ตปท. การทำอนุสัญญา และสนธิสัญญาต่างๆ - มติ ครม. ลว. 7 ม.ค. 46 เรื่อง การทำความตกลงกับ ตปท. การทำอนุสัญญา และสนธิสัญญาต่างๆ - มติ ครม. ลว. 4 ม.ค. 48 เรื่อง การดำเนินการแก้ไขปัญหา และให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยพิบัติภัย 	<p>1) ตามนัยของมติ ครม.ปี 35, 45 และ 46 เป็นการกำหนดแนวปฏิบัติในขั้นตอน "การจัดทำข้อตกลงกับต่างประเทศ" มิใช่ขั้นตอน "การรับ หรือขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ" จึงเห็นว่า ไม่เกี่ยวเนื่องกัน และเห็นควรคงมติต่างๆดังกล่าวไว้เช่นเดิม</p> <p>2) การเสนอขอปรับปรุงมติ ครม.ปี 46 และ 47 ได้เพิ่มเติมเรื่องพิบัติภัยด้วย (ซึ่งครอบคลุมกรณี Tsunami ด้วยแล้ว)</p>

หน่วยงาน	ข้อเสนอแนะ	ความเห็น/คำชี้แจง ก.ต่างประเทศ
3. ก.มหาดไทย	เรื่องการบริหารจัดการเงินบริจาค (ตามข้อ 3.1.2 ในร่างฉบับเดิม) ควรให้สำนักนายกรัฐมนตรี ร่วมเป็นหน่วยงานในการบริหารจัดการเงินบริจาดดังกล่าว	ก.ต่างประเทศจะเป็นผู้ประสานงานด้านการบริจาคจากต่างประเทศ ทั้งนี้การบริหารจัดการจะเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับบริจาคและการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย พ.ศ. 2542 ซึ่งได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวไว้แล้ว ดังปรากฏตามเอกสารแนบ
4. ก.แรงงาน	กรณีที่เป็นความร่วมมือทางวิชาการระดับหน่วยงาน และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อภูมิภาค ให้กระทำได้ (ตามข้อ 1.3 ในร่างฉบับเดิม) นั้น ควรระบุขอบเขต หรือให้คำจำกัดความของคำว่า "ระดับหน่วยงาน" ให้ชัดเจนว่า หมายถึง หน่วยงานทุกระดับ หรือหมายถึงหน่วยงานระดับกระทรวง และหรือหน่วยงานระดับกรมที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล	ได้เพิ่มเติมระดับหน่วยงานในข้อ 1.3 เดิม (หรือ 1.4 ใหม่) ได้แก่ ระดับกระทรวง และกรม ที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามความเห็นแล้ว
5. ก.วิทยาศาสตร์	ควรมีแนวทางเกี่ยวกับความร่วมมือในการสร้างความตระหนักด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้วย	ข้อความตามข้อ 1.2 (เดิม) ได้ครอบคลุมทุกสาขาที่เป็นไปตามแนวนโยบายของรัฐ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไว้แล้ว อย่างไรก็ตาม ได้ขยายความเพิ่มเติมเรื่องดังกล่าวในข้อ 1.2 (หรือ 1.3 ใหม่) แล้ว

หน่วยงาน	ข้อเสนอแนะ	ความเห็น/คำชี้แจง ก.ต่างประเทศ
6. ก.อุตสาหกรรม	<p>1) ควรกำหนดค่านิยมของ "ความร่วมมือทางวิชาการ" ว่าครอบคลุมอะไรบ้าง เช่น อาสาสมัคร ผู้เชี่ยวชาญ ทุนศึกษา ฝึกอบรม ศึกษาน การศึกษา วิจัย เพื่อการพัฒนา เป็นต้น</p> <p>2) แนวทางความร่วมมือทางวิชาการกับ ตปท. (ข้อ 1.1 ในร่างฉบับเดิม) ซึ่งระบุว่า "รัฐบาลไทยจะพิจารณาร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศหากความร่วมมือนั้น ปราศจากเงื่อนไขผูกพัน หรือในกรณีที่มีเงื่อนไข แต่ได้พิจารณาเห็นว่าเป็นเงื่อนไขปกติเกี่ยวกับความร่วมมือทางวิชาการโดย รัฐบาลไทยยินยอมรับเงื่อนไขดังกล่าว" <u>ควรระบุให้ชัดเจนว่า "เงื่อนไขปกติ" ที่ยอมรับได้ เป็นเช่นไร เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนกับ หน่วยงานปฏิบัติในภายหลัง</u></p> <p>3) "ในกรณีที่เป็นความร่วมมือทางวิชาการ ระดับหน่วยงาน และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อ ภูมิภาค ให้กระทำได้" (ข้อ 1.3 ในร่างฉบับเดิม) ควรปรับแก้เป็น "ในกรณีที่เป็นความร่วมมือทางวิชาการระดับหน่วยงาน และก่อให้เกิดประโยชน์ระดับประเทศ และ ภูมิภาค ให้กระทำได้"</p> <p>4) "ความร่วมมือทวิภาคีในลักษณะหุ้นส่วน ซึ่งรัฐบาลไทยรับภาระค่าใช้จ่ายบางส่วนของ ค่าใช้จ่ายทั้งหมด ให้กระทำได้" (ข้อ 2.1 ในร่างฉบับเดิม) ควรจำแนกให้ชัดเจนว่า ความร่วมมือทวิภาคีในลักษณะหุ้นส่วน คือ ความร่วมมือทวิภาคีลักษณะใด การรับภาระ ค่าใช้จ่ายบางส่วนเป็นค่าใช้จ่ายประเภทใดบ้าง และมีข้อจำกัดการรับภาระค่าใช้จ่ายหรือไม่</p>	<p>1) เห็นด้วย และได้ใส่เพิ่มเติมเป็นข้อ 1.1 เพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นแล้ว</p> <p>2) เห็นด้วย และได้ขยายความเพิ่มเติม ในข้อ 1.1 เดิม (หรือ 1.2 ใหม่) ว่า เงื่อนไขปกติภายใต้ข้อตกลงซึ่งรัฐบาลไทยโดย ก.ต่างประเทศได้ลงนามไว้แล้ว และมีข้อผูกพันในเรื่องต่างๆ เช่น การ อำนวยสิทธิพิเศษ และพิธีการภาษี ให้แก่ความร่วมมือทางวิชาการที่ได้รับ จากต่างประเทศ หรือภายใต้ข้อตกลง โครงการที่หน่วยงานไทยได้ลงนามไว้ โดยได้รับความเห็นชอบจาก กรม.</p> <p>3) เห็นด้วย และได้เพิ่มเติมไว้ในข้อ 1.3 เดิม (หรือ 1.4 ใหม่) แล้ว</p> <p>4) เห็นว่าไม่จำเป็นต้องขยายความ เนื่องจากแนวทางความร่วมมือแบบ หุ้นส่วนมีนัยว่าทั้ง 2 ฝ่ายจะรับผิดชอบ ค่าใช้จ่ายร่วมกันอยู่แล้วซึ่งก็ขึ้นอยู่กับ การเจรจา และหารือร่วมกันว่าแต่ละ ฝ่ายจะรับผิดชอบในรูปแบบใด หรือมากน้อย เพียงใด</p>

หน่วยงาน	ข้อเสนอแนะ	ความเห็น/คำชี้แจง ก.ต่างประเทศ
6. ก.อุตสาหกรรม (ต่อ)	<p>5) เพื่อให้มีความชัดเจนในการปฏิบัติ เห็นควรกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำความตกลงความร่วมมือทางวิชาการ กับ ตปท. ด้วย</p> <p>6) แนวทางการดำเนินความร่วมมือเพื่อการบูรณะฟื้นฟู หรือเหตุผลด้านมนุษยธรรม ในกรณีเกิดพิบัติภัย (ข้อ 3 ในร่างฉบับเดิม) มีข้อสังเกตว่า ได้กำหนดเฉพาะแนวทางการรับความช่วยเหลือของไทยเพียงด้านเดียว ควรจะต้องมีการกำหนดแนวทางการให้ความช่วยเหลือของไทยกับรัฐบาลต่างประเทศด้วยหรือไม่ ทั้งนี้ ควรแยกพิจารณาเรื่องนี้หรือไม่ เนื่องจากเป็นคนละเรื่องกับความร่วมมือทางวิชาการ</p>	<p>5) เห็นว่าไม่จำเป็น เนื่องจากได้มีมติ ครม. ลว. 21 ก.ค. 35, 1 ต.ค. 45 และ 7 ม.ค.46 เกี่ยวกับการจัดความตกลงกับต่างประเทศ ซึ่งได้กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้แล้ว</p> <p>6) การเสนอขอปรับปรุงมติ ครม.ปี 46 และ 47 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการกำหนดแนวทางในการรับ หรือขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ เท่านั้น</p>

การจัดทำแนวทางความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ

1. ความเป็นมา

- 1.1 รัฐบาลในสมัยอดีต นรม.ทักษิณฯ ได้มีมติ ครม. ลว. 29 พ.ย. 46 เกี่ยวกับการรับ หรือขอรับความช่วยเหลือจาก ตปท. ในรูปของเงินกู้ เงินให้เปล่า และความช่วยเหลือรูปแบบอื่นๆ ให้สามารถกระทำได้โดยจะต้องไม่มีเงื่อนไขผูกพัน หรือพันธกรณีที่จะทำให้ ปทท. ต้องเสียเปรียบ เว้นแต่เป็นความช่วยเหลือที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ภูมิภาค และไม่ได้ผูกพันกับ ปทท. โดยตรง หรือเป็นการให้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าโดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ แต่หากมีความจำเป็นต้องขอรับความช่วยเหลือหรือกู้เงินจาก ตปท. นอกเหนือจากข้อยกเว้นดังกล่าว ให้เสนอเรื่องให้ครม. พิจารณาเป็นรายกรณี
- 1.2 รัฐบาล (ในขณะนั้น) ได้มีมติ ครม. ลว. 17 ส.ค. 47 ขอให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐ ปฏิบัติตามมติ ครม. ลว. 29 พ.ย. 46 ดังกล่าวอย่างเคร่งครัด แต่หากจำเป็นจะต้องรับ หรือขอรับความช่วยเหลือจาก ตปท. ก็ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณาเป็นกรณีๆ ก่อนการดำเนินการต่อไป
- 1.3 รัฐบาลชั่วคราว (อดีต นรม.สุรยุทธ์ฯ) ได้ขอให้หน่วยงานต่างๆ พิจารณาความจำเป็นในการยกเลิก ปรับปรุง และ ทบทวนมติ ครม. ต่างๆ ซึ่ง กต. โดย สพร. ในฐานะที่เป็นหน่วยงานกลางด้านความร่วมมือทางวิชาการเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศ ได้เสนอขอปรับปรุงมติ ครม. ลว. 29 พ.ย. 46 และ มติ ครม. ลว. 17 ส.ค. 47 โดยมีจุดประสงค์หลักเพื่อให้ มีการขยายความมติ ครม. ทั้ง 2 โดยเฉพาะในเรื่องความร่วมมือทางวิชาการ (ซึ่ง สพร. รับผิดชอบโดยตรง) ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น และต่อมา ครม. ได้มีมติ ลว. 13 มี.ค. 50 เห็นชอบในหลักการ และมอบให้ สลค. ปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี จำนวน 20 มติ ซึ่งรวมทั้งมติ ครม. ทั้ง 2 ดังกล่าว
- 1.4 สพร. ได้เชิญส่วนราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเมื่อวันที่ 23 ก.พ. 50 เพื่อพิจารณาจัดทำร่างแนวทางความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศดังกล่าว และเนื่องจากที่ผ่านมา ปทท. ได้รับความช่วยเหลือจาก ตปท. กรณีธรณีพิบัติ (Tsunami) ซึ่งคาบเกี่ยวกับ มติ ครม. ทั้ง 2 ดังกล่าว ดังนั้น จึงได้เพิ่มเติมในเรื่องกรณีพิบัติภัย (ในกรอบกว้าง) ไว้ในร่างแนวทางดังกล่าวด้วย ซึ่ง รมว.กต. ได้มีหนังสือ ลว. 15 พ.ค. 50 ถึงเลขาธิการ ครม. เพื่อพิจารณาต่อไป
- 1.5 สลค. ได้เวียนร่างแนวทางดังกล่าวให้รัฐมนตรีกระทรวงต่างๆ (รวมทั้งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ) พิจารณาและให้ความเห็น หลังจากนั้น สลค. ได้รวบรวมจัดส่งให้ กต. พิจารณาอีกครั้งหนึ่งก่อนที่จะพิจารณาดำเนินการต่อไป
- 1.6 สพร. ได้ผนวกข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะของกระทรวงต่างๆ ไว้ในร่างแนวทางดังกล่าวแล้ว และได้ยกร่างหนังสือ นำเรียน รมว.กต. เพื่อพิจารณาลงนามถึงเลขาธิการ ครม. ซึ่ง รมว.กต. ได้ลงนามแล้วเมื่อวันที่ 2 พ.ย. 50 พร้อมทั้งได้แนบตารางสรุปความเห็น และคำชี้แจงต่อประเด็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วยแล้ว

2. ประเด็นที่ กต. เสนอให้ ครม. พิจารณา

- 2.1 ขอให้พิจารณาปรับปรุง มติ ครม. ลว. 29 พ.ย. 46 และ มติ ครม. ลว. 17 ส.ค. 47 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการ ต่างประเทศ ซึ่งได้แก่ ความร่วมมือทางวิชาการ และกรณีพิบัติภัย (ไม่รวมเงินกู้ยืมซึ่งรับผิดชอบโดยกระทรวงการคลัง)
- 2.2 สาระสำคัญของแนวทางดังกล่าว ประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก (ดังรายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่ยกวางไว้) ได้แก่
- ความร่วมมือทางวิชาการ (ค่านิยม หลักการ และแนวทางการดำเนินงาน)
  - ความร่วมมือเพื่อการบูรณะฟื้นฟู หรือเหตุผลด้านมนุษยธรรม ในกรณีเกิดพิบัติภัย (หลักการ และแนวทางการดำเนินงาน)

*****

**แนวทางความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ
(ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒)**

๑. แนวทางความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ

๑.๑ ความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ หมายถึง ความร่วมมือที่ต่างประเทศให้แก่ประเทศไทยเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของบุคลากร และหน่วยงานไทย โดยเป็นความร่วมมือในรูปแบบโครงการ ผู้เชี่ยวชาญ วัสดุอุปกรณ์ ทุนฝึกอบรม อาสาสมัคร การวิจัย การประชุมเชิงปฏิบัติการ และสัมมนา เป็นต้น

๑.๒ รัฐบาลไทยจะพิจารณาร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ หากความร่วมมือนั้นปราศจากเงื่อนไขผูกพัน หรือในกรณีที่มีเงื่อนไข แต่ได้พิจารณาเห็นว่า เป็นเงื่อนไขปกติภายใต้ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิชาการ ซึ่งรัฐบาลไทย โดยกระทรวงการต่างประเทศได้ลงนามไว้แล้ว หรือภายใต้ข้อตกลงโครงการที่หน่วยงานไทยได้ลงนามไว้โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

๑.๓ การร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ จะต้องคำนึงถึงความจำเป็นและผลประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับตามแนวทางของนโยบายแห่งรัฐและหรือแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นสำคัญ รวมถึงการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของบุคลากรและหน่วยงานไทยในด้านต่าง ๆ รวมทั้งด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้สามารถเข้าสู่มาตรฐานสากลและสอดคล้องกับพันธกรณีที่ไทยมีต่อประชาคมโลก และภายใต้อนุสัญญาที่รัฐบาลไทยต้องรับผิดชอบ

๑.๔ ในกรณีที่เป็นความร่วมมือทางวิชาการระดับหน่วยงาน ได้แก่ ระดับกระทรวงและกรม และก่อให้เกิดประโยชน์ระดับประเทศ และภูมิภาคให้กระทำได้

๒. แนวทางการดำเนินงานความร่วมมือทางวิชาการกับประเทศที่พัฒนาแล้ว และองค์การระหว่างประเทศ

๒.๑ ความร่วมมือทวิภาคีในลักษณะหุ้นส่วน ซึ่งรัฐบาลไทยรับภาระค่าใช้จ่าย บางส่วนของค่าใช้จ่ายทั้งหมด ให้กระทำได้

๒.๒ ความร่วมมือไตรภาคี ซึ่งรัฐบาลไทยรับภาระค่าใช้จ่ายบางส่วนร่วมกับ ประเทศพัฒนาแล้ว หรือองค์การระหว่างประเทศ เพื่อให้ความร่วมมือแก่ประเทศกำลัง พัฒนาอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศเพื่อนบ้าน ให้กระทำได้

๓. แนวทางการดำเนินความร่วมมือเพื่อการบูรณะฟื้นฟู หรือเหตุผลด้าน มนุษยธรรม ในกรณีเกิดพิบัติภัย

๓.๑ หลักการ

๓.๑.๑ ประเทศไทยจะยึดหลักพึ่งพาตนเองก่อน และจะไม่ขอ ความช่วยเหลือทางการเงินใด ๆ จากต่างประเทศ สำหรับในกรณีที่มีผู้เสนอให้ ความช่วยเหลือไม่ว่าในรูปของเงิน การก่อสร้างที่พักอาศัย หรือสิ่งของ หรือบุคลากร หรือความช่วยเหลือรูปแบบอื่น ๆ รัฐบาลจะพิจารณารับความช่วยเหลือบนพื้นฐาน การบรรเทาทุกข์ ด้านมนุษยธรรม ทั้งนี้ ความช่วยเหลือดังกล่าวจะต้องไม่มีเงื่อนไข ผูกพัน

๓.๑.๒ รัฐบาลจะไม่บริหารจัดการเงินบริจาคเอง แต่จะเสนอให้มอบ แก่สภากาชาดไทย สถาบัน หรือมูลนิธิ หรือองค์การสาธารณกุศลใด ๆ หรือแล้วแต่ ความประสงค์ของผู้บริจาค ยกเว้นในกรณีที่รัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่าง ประเทศมีข้อกำหนดว่าจะต้องบริจาคผ่านรัฐบาลไทยเท่านั้น ก็จะได้รับและนำเข้ากองทุน เงินช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย สำนักนายกรัฐมนตรี

๓.๑.๓ ประเทศไทยอาจขอรับความช่วยเหลือทางวิชาการจาก ต่างประเทศเท่าที่จำเป็น

๓.๒ แนวทางการปฏิบัติ ให้แยกเป็น ๔ ประเด็น ดังนี้

๓.๒.๑ การบรรเทาสาธารณภัยในสถานการณ์ฉุกเฉินหรือปัญหา เฉพาะหน้า ซึ่งมีผู้เสนอให้ความช่วยเหลือในรูปของบุคลากร อุปกรณ์ สิ่งของ อาทิเช่น

/ เจ้าหน้าที่ ...

เจ้าหน้าที่กู้ภัย เครื่องมือ เครื่องอุปโภค บริโภค และอื่น ๆ ให้กระทรวงการต่างประเทศทำหน้าที่เป็นผู้ประสานรับความช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ ดังกล่าว โดยพิจารณาถึงความจำเป็นและความทันต่อเหตุการณ์

๓.๒.๒ การฟื้นฟูสภาพและซ่อมแซม

๓.๒.๒.๑ เพื่อบรรเทาทุกข์ประชาชนหรือชุมชนนั้น ให้ประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศส่งมอบความช่วยเหลือโดยตรงได้ เช่น สร้างบ้าน อุปกรณ์ดำรงชีพ หรืออุปกรณ์ประกอบอาชีพ ฯลฯ ให้กระทรวงการต่างประเทศทำหน้าที่ประสานหน่วยงานและพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง หากประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศนั้น ๆ ไม่มีกำลังคนในการควบคุมการก่อสร้าง/ซ่อมแซม ให้กระทรวงการต่างประเทศแจ้งไปยังกระทรวงหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาดำเนินการที่เกี่ยวข้องโดยอาจประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ตามความเหมาะสมด้วย

๓.๒.๒.๒ เพื่อฟื้นฟูสิ่งแวดลอม และสิ่งก่อสร้างเพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดลอมให้กระทรวงการต่างประเทศทำหน้าที่ประสานไปยังกระทรวงหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องโดยอาจประสานกับหน่วยงานอื่น ๆ ตามความเหมาะสมต่อไป

๓.๒.๓ กรณีเป็นการบริจาคผ่านทางสถานเอกอัครราชทูต และสถานกงสุลใหญ่ในประเทศต่าง ๆ หากผู้บริจาคเป็นคนไทย ชาวต่างประเทศ หรือองค์กรเอกชนต่างประเทศ หรือองค์การสาธารณกุศล หรืออื่น ๆ และประสงค์จะบริจาคเงินสดหรือสิ่งของที่ได้รวบรวมขึ้น ก็ขอให้รับส่งมอบเงินผ่านกระทรวงการต่างประเทศโดยเร็วเพื่อนำเข้ากองทุนเงินช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย สำนักนายกรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓.๒.๔ ความช่วยเหลือทางวิชาการ ให้กระทรวงการต่างประเทศทำหน้าที่ประสานความช่วยเหลือจากต่างประเทศ โดยให้ใช้แนวปฏิบัติเช่นเดียวกับความช่วยเหลือทางวิชาการตามปกติ